

Zoeken naar de stad Waterdunen

Geplaatst: 10 maart 2006 22:06, laatste wijziging: 10 maart 2006 23:57

door onze redacteur Peter Sneep

VLISSINGEN - Rob Ruggenberg presenteerde gisteren zijn nieuwe kinderboek over Waterdunen, een plaats in Zeeland die niet meer bestaat. Samen met een groep brugklassers ging hij met een mijnenveger onder water kijken of er nog iets van de stad te zien is.

„Waterdunen staat op geen enkele landkaart, maar toch heeft het echt bestaan”, zegt historicus Ad Beenhakker. Twaalf brugklasleerlingen van scholengemeenschap de Scheldemond uit Middelburg konden opgelucht ademhalen. Als de stad had bestaan, waren er misschien overblijfselen. En die gingen ze gisteren met een mijnenjager van de marine zoeken. Het middeleeuwse stadje op het Zeeuwse eiland Wulpen is in zee verdwenen, het eiland zelf trouwens ook. Waterdunen lag tot ongeveer 1570 in de monding van de Westerschelde.

Het wordt helmaal stil in het commandocentrum als mijnenjager Middelburg de plek van Waterdunen heeft bereikt. De boot ligt voor de kust van Zeeuws-Vlaanderen, iets ten westen van Vlissingen. De kinderen kijken aandachtig naar een televisiescherm. Daarop zijn beelden te zien die een duikboot op dat moment op vijftien meter diepte maakt. „We hebben gisteren gekeken op de vermoedelijke plaats waar het stadje heeft gelegen”, vertelt een van de bemanningsleden. „We vonden met de sonar op drie plekken dingen die er volgens ons niet thuishoren. Vandaag gaan we met de camera in de miniduijboot kijken of dat resten van Waterdunen zijn.”

De kinderen houden hun adem in terwijl de duikboot naar de eerste van de drie plekken gaat. Het licht op de camera is aangezet. Er is niets te zien. De marineman heeft wel een idee hoe dat komt. „Het waait heel erg hard en er is een sterke stroming in het water. Daardoor woelt er veel zand van de zeebodem op. De camera ziet dus alleen maar zandkorrels.”

De twaalf kinderen hadden de afgelopen weken de drukproef van Het verraad van Waterdunen gelezen. De drie uur durende tocht met de mijnenveger was bedoeld als presentatie van het nieuwe boek. „Het is erg spannend”, zegt Rick over de inhoud.

„Aan het begin van het verhaal gaan heel veel mensen dood. Het duurt een tijdje voordat je in de gaten hebt waar het precies over gaat. Daarna heb ik het snel uitgelezen." Door verraad verdwijnt het eiland in de zee, staat in het boek.

De schrijver van het boek heeft daarmee niet helemaal gelijk, vindt Wilbert Weber, directeur van het Muzeum in Vlissingen. In de Middeleeuwen was Antwerpen de belangrijkste stad van Europa. De enige vaarweg naar die stad was de Oosterschelde. Dat was gunstig voor de economie van plaatsen aan de Oosterschelde als Veere en Zierikzee. Door grote stormvloed en tussen 1510 en 1530 slibt de Oosterschelde dicht en wordt de Westerschelde ineens een goede vaarweg naar Antwerpen." Waterdunen profiteert daarvan.

Een kenmerk van een goede vaarweg is snelstromend water. En juist die stroming doet Waterdunen de das om. Het eiland spoelt in snel tempo weg en de stad verdwijnt in zee. Historicus Beenhakker laat twee landkaarten zien. Op de eerste uit 1358 is het eiland Wulpen nog intact. „Waterdunen staat er niet op, omdat het nog niet bestond." Op de tweede kaart uit 1550 is er nog maar een klein eilandje over. „Oude geschriften noemen het eiland 'Wulpen of Waterdunen'. Waterdunen kan dus de naam van een stad of de naam van een eiland zijn."

„Goed gedaan", zegt stuurman Dick Harting tegen Rick. Hij mag de mijnneveger tien minuten lang besturen. De bemanning is erg gastvrij voor de kinderen. De brugklassers mogen overal kijken en de scheepskoks zorgen voor een overvloed aan eten en drinken. Dat heeft een reden. „Om eerlijk te zijn proberen we deze kinderen lekker te maken voor een baan bij de marine. Het is best moeilijk om aan goed personeel te komen", zegt commandant Michiel Vader.

Tot groot verdriet van Rob Ruggenberg, die het nieuwe boek schreef, is het zicht op de andere twee locaties te slecht om iets te kunnen zien met de onderwatercamera. „Sinds ik weet dat Waterdunen heeft bestaan, ben ik benieuwd naar wat ervan over is", zegt hij. „Ik hoop dat er nog een keer een gelegenheid is om naar resten van Waterdunen te zoeken. Misschien krijgt hij zijn zin, verklapt commandant Vader. „We hebben met de sonar die drie plekken gevonden en nu wil ik graag weten wat zich daar bevindt." De Middelburg heeft Den Helder als ligplaats. Eind april moet het schip weer in Zeeland zijn. „Het is dan vast rustiger weer. We gaan op tijd uit Den Helder weg en varen dan langs de plek van Waterdunen. Wie weet kunnen we dan zien wat er ligt."